1853. DERTIGSTE JAARGANG. №. 26.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 1.60, buiten Assen franco per post ƒ 1,75.

WOENSDAG 30 MAART.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den RAAD der gemeente Assen, Zaturdag 2 April 1853, des avonds te zes ure.

De COMMISSARIS DES KONINGS in Drenthe,

Gelezen de missive van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 23 dezer, no. 167, 6e Afd., daarbij met betrekking tot het in het Staatsblad van dit jaar, onder no. 14, opgenomen Koninklijk besluit van 17 dezer, houdende nadere bepalingen op het voeren van *Seinlichten* door zeilschepen en nopens op de binnenwateren te voeren seinlichten door *Zee-Stoomschepen*, tot aanvulling en wijziging van de Besluiten van 9 December 1845, (Staatsblad no. 68), en 29 Januarij 1850 (Staatsblad no. 3), verzoekende als in die missive is omschreven;

Besluit:

1°. Bedoeld Koninklijk Besluit, met een extract dezer, te doen opnemen in de Provinciale Drentsche en Asser Courant, terwijl een afschrift van het Besluit en van gezegd extract zal worden gezonden aan de Redactie der Nieuwe Drentsche Courant.

2°. Enz.

ASSEN, 26 Maart 1853.

De Commissaris des Konings voornoemd:
Bij afwezigheid van Denzelven,
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
H. H. A. SLUIS.

WIJ WILLEM III, etc.

Gezien het gemeenschappelijk rapport van Onze Ministers van Marine, van den 29sten januarij ll. no. 76, van Binnenlandsche Zaken, van den 26sten Februarij jl. no. 203, (6de afdeeling), van Buitenlandsche Zaken, van den 1sten Maart jl., no. 6, en van Financien, van den 7den Maart 1853, no. 75, In- en Uitgaande Regten, houdende voorstel om, in overeenstemming met de verordeningen deswege bij de naburige Staten ten uitvoer gelegd, te bepalen, dat ook de zeilschepen ter beveiliging der scheepvaart een seinlicht zullen moeten voeren en tevens om eene wijziging te brengen in de bepalingen van de Koninklijke besluiten van den 9den December 1845 (*Staatsblad* ne. 68) en 29 Januarij 1850 (*Staatsblad* no. 3), met betrekking tot de te voeren seinlichten door de zee-stoomschepen op de binnenwateren;

Den Raad van State gehoord (advies van den 15den dezer, no. 4);

Hebben besloten en besluiten:

1o. Te rekenen van *den 1sten April* 1853, zijn alle zeilschepen, hetzij onder zeil, hetzij gesleept wordende, eenig ander schip naderende, of door een ander schip wordende opgeloopen, verpligt, om van Zons-ondergang tot Zons-opgang een *helder licht* te vertoonen, in zoodanigen stand, dat gezegd licht, door het naderend schip kan gezien worden, en dat wel tijdig genoeg, om het gevaar van aanvaren voor te komen.

Alle zeilschepen, ten anker liggende op reeden of stroomen, zijn, *te rekenen van genoemd tijdstip*, verpligt om van Zons-ondergang tot Zons-opgang aan *den grooten top* een *helder licht* te laten branden.

Plaatsen, alwaar andere haven-reglementen voor het voeren van lichten bestaan, zijn hiervan uitgezonderd.

De lantaarns, die door de schepen, ten anker liggende, gebruikt worden, moeten zoodanig zijn vervaardigd, dat zij van rondom een helder licht verspreiden.

2o. Met wijziging in zoover van de verordeningen, vastgesteld bij Koninklijke besluiten van den 9den December 1845 (*Staatsblad* no. 68) en 29 Januarij 1850 (*Staatsblad* no. 3) te bepalen, dat de zee-stoomschepen uit zee komende en omgekeerd, zullen mogen blijven voeren de seinlichten tot nachtelijke verkenning van den koers op zee en in de zeegaten, vastgesteld bij laatstgenoemd besluit, tot en van het *Fort-Bath*, de steden *Amsterdam*, *Rotterdam* en *Dordrecht* en alzoo met vrijstelling van de bij gezegd besluit gehandhaafde bepalingen van het Koninklijk besluit van den 9den December 1845 (*Staatsblad* no. 68), nopens de te voeren seinen, door de stoomschepen, bevarende de *rivieren*, *stroomen* en *kanalen* van dit Rijk.

3o. De bepalingen van de aangehaalde Koninklijke besluiten, van den 9den December 1845 (*Staatsblad* no. 68) en 29 Januarij 1850 (*Staatsblad* no. 3), blijven overigens van volle kracht, en in verband hiermede, van toepassing.

Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Marine, van Buitenlandsche Zaken en van Financiën, zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staats-courant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17den Maart 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, THORBECKE.
De Minister van Marine, ENSLIE.
De Minister van Buitenlandsche Zaken, VAN ZUYLEN VAN NYEVELT.
De Minister van Financiën, VAN BOSSE.

De MILITIE-COMMISSARIS in de Provincie Drenthe brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat in de *derde zitting* van den Militieraad voor de ligting van 1853, te houden in de Hoofdplaats der Provincie, bestemd *tot beoordeeling en goedkeuring van Plaatsvervangers en Nummerverwisselaars, en regeling van hetgeen daarop betrekking heeft, alsmede tot het hooren der geadjourneerden van de vorige zitting*, de betrokkene personen uit de verschillende militie-kantons zullen moeten verschijnen in de volgende orde: die uit het

kanton Assen op Dingsdag den 12 April 1853,
„ Meppel „ Woensdag „ 13 „ „
„ Hoogeveen „ Donderdag „ 14 „ „
„ Emmen „ Vrijdag „ 15 „ „

En de Lotelingen voor rekening van Gemeenten uit andere Provinciën, in de Koloniën der Maatschappij van Weldadigheid in Drenthe besteed, mede op Vrijdag den 15 April 1853, telkens des morgens te *negen* uren.

ASSEN den 29 Maart 1853.

De Militie-Commissaris voornoemd:
FRANTZEN.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te *Assen* heeft de eer, het publiek te berigten, dat, tengevolge de hervatting van den Stoomboot-diligenee-dienst, des avonds tot kwart voor 10 uur gelegenheid is tot verzending van brieven met genoemde dienst voor en over Groningen en Meppel en hetgeen verder over Meppel naar Holland is loopende, op denzelfden voet als vroeger.

Assen, 29 Maart 1853.

De Directeur voornoemd.
H. S. GRATAMA.

DE TEGENWOORDIGE MINISTER VAN KOLONIEN.

Wanneer wij een blik werpen op den tijd, gedurende welken de heer *Pahud* aan het hoofd staat van het ministerie van Kolonien, dan laat die terugblik bij ons een anderen indruk achter, dan door sommige andere dagbladen verkondigd wordt, daarop neerkomende, dat de heer *Pahud* noodzakelijk zijne portefeuille zoude moeten nederleggen.

De heer *Pahud* aanvaardde het ministerie van Kolonien onder zeer moeijelijke omstandigheden. Er was bij het aftreden in 1848 van den minister *J. C. Baud* onmiskenbaar een keerpunt ontstaan in de toen heerschende koloniale begrippen. De toen voorgestelde nieuwe grondwet draagt daarvan het bewijs. Het mogt aan de eerste opvolgers van den heer *Baud*, de heeren *J. C. Rijk*, *G. L. Baud* en *E. B. van den Bosch*, niet gelukken ten dien opzigte iets beslissends tot stand te brengen. Die taak scheen voor den heer *Pahud* te zijn weggelegd. Men moet billijk zijn en erkennen, dat zijne stelling zeer bijzonder was. Aan de eene zijde zoogenaamde verouderde begrippen van den heer *J. C. Baud*, welke in *Oost-Indiën* in werking waren en daar werden gehandhaafd door den Gouverneur Generaal *Rochussen*; aan de andere zijde de nieuwe grondwet en met het oog daarop gedurig sterker wordende vorderingen van degenen, die eene ruime uitlegging van de grondwet begeerden, haar zelfs wilden dienstbaar maken tot het scheppen van een staat van zaken in *Indiën*, die wij niet gelooven, dat ooit gelegen kan hebben in de bedoelingen van de herziene grondwet, voor zooveel de overzeesche bezittingen betreft.

Daarbij kwam, dat de persoon, op wien de heer *Pahud* zijne keuze gevestigd had ter vervanging van den heer *Rochussen*, door den Koning verkozen, omdat hij nog kort te voren in de kamer der volksvertegenwoordiging zich voor dien taak van eene zoo uitmuntende zijde had doen kennen, aan de hem gegevene bestemming door den dood onttrokken werd.

Het was in den heer *Pahud* een verblijdend teeken, dat hij toen op nieuw iemand uit de volksvertegenwoordigers ter benoeming van eenen Gouverneur Generaal aan den Koning voordroeg. In den heer *Duymaer van Twist* toch kon hij met reden veronderstellen, dat een man zou aangetroffen worden, in staat en gezind, om verouderde denkbeelden, waar deze plaatselijk mogten blijken ondeugdelijk te zijn, voor betere inzigten naar den [illegible]

Zoowel de wijze, waarop de heer *van Twist* sedert nu twee jaren in Indiën werkzaam is, als de taal, vroeger door den heer *Pahud* in de zittingen der Tweede Kamer van de Staten Generaal gevoerd, maakten de verwachtingen levendig, dat hij de gezindheid had tot eene doeltreffende herziening van de Indische staatsregeling.

Men moet met leedwezen toegeven, dat die verwachting zich in zijn ontwerp van Regerings reglement niet heeft verwezentlijkt. Het is als hadde hem de vrees bevangen, dat verbeteringen minder goed zouden worden tot stand gebragt, wanneer deze niet het uitvloeisel waren van plaatselijke onderzoekingen en regelingen van den heer *Duymaer van Twist*. Het is als stond hem de groote behoefte van 's Rijks schatkist te levendig voor oogen.

Hoe dit ook zij, het moet erkend worden, dat heer *Pahud* eene zeer groote, doch niet onherstelbare staatkundige fout heeft begaan. Van eenige zijden is hem dit hoog aangerekend geworden, heeft men het doen gelden als grond van betoogen der ongeschiktheid van den heer *Pahud*. Er liepen geruchten, dat het ontwerp van reglement bijna op alle punten was afgekeurd geworden bij het voorloopig onderzoek daarvan in de afdeelingen der Staten-Generaal.

In deze stand der zaak verschenen de „*Aanmerkingen*" op het reglement, door den heer *Cornets de Groot* openbaar gemaakt. Deze herinnerden de in 1845 door den heer *J. C. Baud* verkondigde overtuiging; „*dat hij het beschouwde als zeer mogelijk, dat er van lieverlede groote veranderingen zouden noodig worden in een stelsel, dat thans zulke rijke vruchten draagt.*" De kennelijke bedoeling van die „*aanmerkingen*" is, dat dezelve den Minister van Kolonien tot nut zouden strekken. Wij hebben de strekking van die wenken in ons nummer van 19 Maart j.l. pogen te ontleden. Ze was, zeiden wij, hoogst bezadigd en gematigd, ofschoon, in stede van reactionnair, in eenen zin van vooruitgang. Die beschouwing schijnt vrij algemeen gedeeld te worden, te oordeelen naar een aantal dagblad-artikels.

Wij hebben de hoop uitgedrukt, dat de Regering over die wenken anders moge denken dan reeds is geschied door eenige anonieme schrijvers, die daarin de uitdrukking meenden te vinden van een verlangen tot omverwerping van het bestaande, van een geest van onbeperkt *liberalisme*.

Zoo denken wij daar nog over. Wanneer de heer *Pahud* zijne stelling goed inziet, van het gewigt doordrongen is der aangelegenheden, welke zijner zorge zijn toevertrouwd, dan zal hij beseffen, dat hij den staat geene grootere dienst kan doen, dat zijn naam in gezegend aandenken zal blijven tot in het verste nageslacht, dan door het hoofd te bieden aan de moeijelijkheden, die zich voor hem hebben opeengestapeld. Wij wenschen, dat hij de zielskracht hebben moge, om, nu hem, door het openbaar gemaakte verslag der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, van de afkeuring van zijn ontwerp voldoende gebleken is, er niet verder aan te denken, om dit ontwerp als vatbaar te beschouwen, om op nieuw aan de volksvertegenwoordiging te worden voorgelegd, maar dat hij een offer brengen zal aan de noodzakelijkheid, en zich zal kunnen vereenzelvigen met de begrippen van positieve wetgeving in eenen milden zin, vereenigbaar tevens met het tegenwoordig belang van 's Rijks schatkist, en die belangen in de toekomst duurzaam verzekerende door wijze voorbereidingen ter ontwikkeling eener krachtige industrie.

Mogt de heer *Pahud* aldus handelen, zooals wij dit met vertrouwen durven verwachten, lettende op de onlangs door hem tot stand gebragte verbetering door de herziening van het bestaande contract met de Nederlandsche Handelmaatschappij, en op de door zijne inspiratien daargestelde verbeteringen op Java, aangemoedigd zoo als hij is, door een hem onlangs te beurt gevallen koninklijk gunstbewijs, dan gelooven wij, dat alle weldenkenden in den lande zich met ons zullen vereenigen in den wensch, dat het ministerie van Kolonien niet op nieuw ten prooi worde aan min verkiesselijke persoons-

veranderingen. De heer *Pahud* zal in dit geval toch op een algemeenen bijval kunnen rekenen, zoowel hier te lande als in Indien, vooral ook als hij eene wijziging brengt in de bestaande bepalingen ten opzigte van het Radikaal van Indisch Ambtenaars, welke zoo hard drukken op die ouders op Java, welke met zonen zijn gezegend. Ook de beschouwingen van den heer *de Groot* omtrent die belangrijke aangelegenheid verdienen, onzes inziens, zeer te worden opgevolgd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 25 Maart. Men wil weten dat het onderzoek van het ontwerp wegens de regterlijke organisatie bij den raad van state reeds ver gevorderd, zoo niet ten einde gebragt is. Men voegt er bij, dat dit ontwerp eerlang bij de Tweede Kamer kan worden ingewacht. Men verzekert, dat bij het ontwerp het hooger beroep in strafzaken geheel zou worden afgeschaft.

— Het *Giornale di Roma* van 15 dezer deelt in zijn officiëel gedeelte mede, dat de paus bij voortduring heeft benoemd tot aartspriesters der hollandsche zending de heeren E. S. van der Flaagen (*het G. di R. zal bedoelen van der Haagen*) voor Holland, Zeeland en Westfriesland; J. Harbman, voor Utrecht; J. Willemser, voor Gelderland; J. Simons voor Friesland; L. Engbers, voor Overijssel, en H. van Kessel, voor Salland en Drenthe. De genoemde geestelijken bekleeden deze hunne betrekking, waartoe zij de aanstelling hebben gekregen van den vorigen vice-superior mgr. Ferrieri, reeds sinds lang. Hunne namen zijn door de fransche en belgische bladen niet juist medegedeeld, evenmin als het geestelijk gebied van den laatstgenoemden dier aartspriesters.

— Op de onlangs gehoudene veiling van koffij door de Nederlandsche Handelmaatschappij, zijn de partijen alle boven de raming verkocht. De prijzen verschillen van 28½ tot 35 Cents; de grootste partijen hebben 29½ à 30½ C. per 5 ons opgebragt.

— Aan een brief uit Pella, staat IJowa (Noord-Amerika), ontleenen wij het volgende: „Men houdt zich hier bezig met de oprigting van eene vereeniging tot overbrenging van verarmden uit Nederland. Men kan dit als een gevolg beschouwen van den bloei, waarin de kolonie zich bevindt. (*N. R. Ct.*

— De Brusselsche *Indépendance* deelt onderscheidene bijzonderheden mede, waaruit blijkt, dat de inenting van het rundvee, als voorbehoedmiddel tegen de longziekte, in België meer en meer met gunstigen uitslag beproefd wordt.

— De Raad van Deventer heeft in het belang der gemeente een adres betreffende het geprojecteerde spoorwegnet door de Oostelijke en Noordelijke Provincien des Rijks opgesteld en aan den Minister van Binnenl. Zaken doen aanbieden door eene deputatie uit den Raad, in welk adres wordt verzocht, geene concessie te verleenen aan een plan, waarin Deventer niet is opgenomen, en in elk geval aan een *algemeen* plan boven eene afzonderlijke linie de voorkeur te geven. Uit het rapport dezer deputatie is gebleken, dat de heer Min. v. Binnenl. Zaken heeft te kennen gegeven, dat voor 't oogenblik de door *Balkema* gevraagde concessie nog niet had kunnen worden verleend omdat enkele zwarigheden nog niet waren uit den weg geruimd. Ook de Minister zou de voorkeur geven aan een algemeen plan, boven eene gedeeltelijke lijn: en zoo die concessie werd verleend, verklaarde hij zijne bijzondere aandacht te zullen vestigen op het adres van den Gemeenteraad van Deventer en de belangen dier stad zooveel mogelijk te zullen behartigen.

— Het hof zal, met ingang van heden, den rouw aannemen, wegens het overlijden van Z. K. H. den groothertog van Oldenburg, voor den tijd van acht dagen, te weten vier dagen den middelbaren en vier dagen den ligten rouw.

— De groote wereld-tentoonstelling te New-York belooft prachtiger te zijn dan men zich heeft voorgesteld. Vier honderd inzenders, waarvan de meesten te Parijs, hebben zich reeds laten inschrijven. Uit Havre wordt gemeld, dat het schip *Helvetia* reeds eene eerste bezending voorwerpen naar New-York heeft medegenomen. Eerstdaags vertrekken twee andere bodems met gelijke ladingen derwaarts. Overigens zijn te Londen, Liverpool, Triëst, Antwerpen en Hamburg reeds voorwerpen ingescheept, en worden te Rotterdam, Genua, Liverpool en Ancona de bezendingen voorbereid; Turkije zal niet achterblijven. Geheel Europa schijnt zich dus te beijveren, gehoor te geven aan de roepstem van de hoofdstad der nieuwe wereld.

— De commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer (de heeren *van Hoëvell, Rochussen, Godefroi, ten Cate* en *Baud*) heeft het voorloopig verslag der bedenkingen van de afdeelingen opgemaakt op het ontwerp van wet tot vaststelling van een reglement op het beleid der regering van Ned. Indië.

Omtrent den vorm der voordragt hebben vele leden gemeend, dat de wet in zeker opzigt moet zijn eene grondwet voor Indië bij welke aan inlanders en daar gevestigde Nederlanders de handhaving hunner regten wordt verzekerd. Een aantal leden echter oordeelde, dat er geene sprake mogt wezen van een staatsverdrag, bij 't welk de medewerking der bevolking wordt verondersteld, en dat voor het behoud der kolonien [illegible] vreezen. De meerderheid evenwel verklaarde zich voor den gekozen vorm ofschoon men meer systematische en logische orde in de voordragt wenschte.

Wat de toelichting van de wet betrof, kon zich de groote meerderheid daarmede niet tevreden stellen, en had men meerdere uitwerking verwacht op punten als de vrijheid der drukpers, het regt van vereeniging, de uitbreiding van het Christendom, de verwijdering van gevaarlijke personen, de afzetbaarheid der leden van de regterlijke magt, enz. Anderen zagen vooral ook in de koloniale verslagen voldoende toelichting, waar die op enkele artikelen mogt ontbreken.

De meerderheid had ook gewenscht, dat de Raad van Indie en de Gouverneur-Generaal over de wet waren gehoord en dat hun gevoelen ware kenbaar gemaakt.

De volledigheid der voordragt werd evenzeer bestreden: men miste namelijk noodige bepalingen omtrent het cultuurstelsel, het geldelijke beheer, het radikaal van Indische ambtenaren, de militaire strafregtspleging; men vreesde, dat te veel op Java alleen was gelet en te weinig op de hervorming van het Engelsche koloniaal-stelsel, den bloei van Australie, de vermeerderde scheepvaart, de te verwachten opening van Japan voor den handel, enz., en wenschte daarom eene verandering van ons stelsel in milderen zin. Anderen duchtten evenwel, dat men daardoor onzen handel in Indie zou dienstbaar maken aan vreemde belangen.

Zeer velen hebben vervolgens de beschouwing bestreden als waren onze bezittingen een *wingewest*, dat, behoudens de welvaart der inlandsche bevolking, dienstbaar moest worden gemaakt aan de Nederlandsche belangen; sommige oordeelden, dat de bijvoeging, dat het gezag zooveel mogelijk door vreedzame middelen behoorde te worden gehandhaafd, de uitdrukking genoegzaam verzachtte, terwijl anderen de benaming van wingewest eigenaardig noemden.

Wat aangaat de beginselen van bestuur, hieromtrent meende een deel, dat de handhaving van het stelsel allernadeeligst moest terugwerken op het welzijn der bezittingen en de duurzame belangen van het moederland; — een ander, dat, zoo stoffelijk voordeel voor Nederland het hoofddoel moest wezen, men ook moest gewagen van zedelijke en verstandelijke ontwikkeling; doch dat men daarbij behoedzaam moest te werk gaan; — een derde daarentegen, dat men alleen langs den tot dus ver gevolgden weg eene maatschappij kon dienstbaar maken aan eene haar vreemde zuster, dat dit eene zedelijke ontwikkeling niet uitsloot, en dat men aan geene opleiding tot zelfregering van onze kolonie kon denken, zoo lang de behoefte aan dadelijk voordeel hier te lande zoo groot blijft.

Vrij algemeen heeft men zich met het gevoelen vereenigd, dat de inlandsche bevolking moest worden bestuurd naar hare voorouderlijke instellingen en gewoonten en worden gelaten onder de onmiddelijke leiding harer hoofden, ofschoon andere leden van oordeel waren, dat men zich de bevolking moest trachten te verbinden, en door het beschermen van de zwakkeren tegen de sterkeren een steun moest vinden bij het volk tegen de regenten.

Leeuwarden, [illegible]. In de vorige week is in Friesland wederom last gegeven tot het dooden van 119 runderen ter zake der longziekte; totaal 7303.

Groningen, 28 Maart. De installatie van Dr. *Rosenberg* uit Fulda als Opperrabbijn te Groningen is vooreerst nog moeten uitgesteld worden, om de vele formaliteiten, aan zijn ontslag uit de staatsdienst en het *Unterthanenverband* van Keur-Hessen verbonden.

— Op den eersten Paaschdag liepen sommigen nog op de grachten te Groningen op schaatsen.

— Te Groningen heeft eene hen een ei gelegd 10½ Ned. looden zwaar. *Gr. Ct.*

— Te Hoogezand is eene afdeeling van het genootschap tot afschaffing van den sterken drank opgerigt, dezelve bestaat reeds uit 40 leden, 29 mannen en 11 vrouwen, benevens twee jeugdige welgezinden, die zich allen verbonden hebben, geen sterken drank meer te drinken noch aan anderen te schenken. De maandelijksche vergaderingen worden geregeld gehouden en ijverig bijgewoond.

— Te *Nieuwe-Pekela* wordt thans een levend lam met zes pooten ter bezigtiging aangeboden, dat overigens volkomen gezond is, goed loopen kan en een kan melk gebruikt. Het is geboren te *Oude-Pekela*. *Pr. Gr. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 Maart. Uit Marseille wordt geschreven, dat de Madiais aldaar waren aangekomen. De briefschrijver zegt, dat zij heimelijk uit Florence aan boord van de brievenboot de *Hellespont*, die van Livorno zeilde, gebragt werden. De toskaansche autoriteiten verboden hun alle zamenspraak met hunne vrienden en men vergunde hun niet de kleederen mede te nemen, die in het hôtel gereed lagen, zoodat eenige Engelschen het noodige zonden. Rosa Madiai schijnt eene belangwekkende vrouw te zijn, doch Francesco's geestvermogens schijnen verstompt te zijn, ten gevolge van de ondergane behandeling. De beide echtgenooten reisden onder den naam van Francesco en Rosa Paulini en mogten eerst landen, nadat de toskaansche konsul zich met hen onderhouden had. Aangaande hun toekomstig lot schijnt nog niets bepaald, doch men houdt het voor waarschijnlijk, dat zij naar Engeland zullen overkomen.

— Het Russisch-turksche geschil schijnt om dus te zeggen in de geboorte te zijn of te worden gesmoord; althans van verdere verwikkelingen verneemt men niets, en de heden ontvangen berigten strekken op nieuw, om alle vrees voor oorlog te doen verdwijnen.

— Het Fransche eskader te Toulon is in zee gestoken.

— De werkzaamheden van het Wetgevend Ligchaam zijn op dezen oogenblik veelvuldig, doch niet op staatkundig terrein. De naam van *Corps législatif* wordt door spotvogels veranderd in *Corps chorégraphique* (Dansregelend Ligchaam). Er worden ontwerpen gemaakt, doch niet van wet, maar van feest-dekoratiën; er worden stukken gesteld, doch die stukken zijn geene rapporten, maar spijslijsten. Het aanstaande bal houdt alle leden drok bezig.

— De komst van den paus wordt thans weder meer in twijfel getrokken dan voor eenige dagen. Sommigen meenen te weten, dat Pius IX stellig niet komen zal, wanneer de fransche regering hem de verlangde koncessiën betreffende het konkordaat niet doet. Een hooggeplaatst persoon van het pauselijke hof, thans te Parijs, heeft bepaald verklaard, dat volgens kanonieke regelen, de paus zijne staten niet mag verlaten, dan wanneer het doel of de gevolgen zijner reis met de belangen der godsdienst in verband staan.

— De Senaat zal eerlang de dotatie der keizerin vaststellen. De regering, zegt men, stelt voor 500,000 fr., doch men meent te weten dat de Senaat die som zal verdubbelen.

— Gisteren en heden heeft de zaak gediend van *Perichard*, beschuldigd, bij den laatsten opstand, 1) den aartsbisschop van Parijs, den heer *Affre*, te hebben doodgeschoten; 2) deel te hebben genomen aan den burgerkrijg, en 3) wapens en ammunitie aan de opstandelingen te hebben geleverd. De voorlezing der processtukken duurde 3 uren. De getuigen waren 48, van welke 36 hem belastende en 12 hem ontlastende. De krijgsraad heeft hem vrijgesproken van de beschuldiging van moord op den persoon des aartsbisschops, doch hem tot deportatie veroordeeld wegens deelneming aan den Junij-opstand.

— Men merkt op dat het regeringsblad, in het verslag van de zittingen van het Wetgevend Ligchaam, niet meer de voor- of tegenstemmenden noemt.

25 Maart. Er zullen door Rusland, Frankrijk en de Porte onderhandelingen te Konstantinopel worden geopend over het vraagstuk der heilige plaatsen; Oostenrijk zou aan de conferentien willen deelnemen, Engeland daarentegen niet het minste belang stellen in de beslechting van die kwestie.

— Het Journal des débats behelst een uitgebreid artikel over de Russisch-Oostersche kwestie. Daarin wordt o. a. gezegd, dat eene verdeeling van het Turksche rijk eene niet verwerpelijke zaak is, uit hoofde alle pogingen om de Europesche beschaving in die gewesten te doen doordringen, ten allen tijde schipbreuk leden, — doch dat tot die verdeeling niet mag worden overgegaan, dan nadat de groote mogendheden het deswege onderling en in alle opzigten eens geworden zijn.

26 Maart. [illegible] verzekert nog steeds, dat de paus als voorwaarde [illegible] komst te Parijs gesteld heeft de hervorming van de [illegible] op het huwelijk. Ook verzekert men thans in tegenstelling van 't geen tot dus verre daar over is geschreven, dat de plegtigheid der krooning is uitgesteld tot Augustus aanstaande.

DUITSCHLAND.

Weenen, 22 Maart. De kommissie van onderzoek ter zake van de beweging te Milaan van 6 Februarij heeft hare instruktie aangevangen. Naar hetgeen daaromtrent reeds bekend is, moeten de in hechtenis genomen opstandelingen belangrijke ontdekkingen hebben gedaan, en zal het bewijs, dat Kossuth en Mazzini de raddraaijers waren, door getuigen niet alleen, maar ook door een aantal dokumenten kunnen worden bewezen.

— Nog in deze week zullen de geratificeerde oorkonden van het tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten handelsverdrag te Berlijn worden uitgewisseld en onmiddelijk daarna het traktaat officieel openbaar gemaakt worden.

— De winter is hier thans streng, en de sneeuw zoo veelvuldig, dat de posten eenige dagen ten achteren blijven, daar ze door de hooge sneeuw verhinderd worden.

23 Maart. De eischen van Rusland zijn, volgens de Ost-Deutsche Post, de volgende: 1°. de uitzetting der vlugtelingen; 2°. het erkennen van Rusland als beschermer der in Turkije wonende grieksche christenen; 3°. de vrije doortogt der russische vloot door de Dardanellen; 4°. de afstand van de haven van Batrum; 5°. de intrekking van den firman ten gunste van Frankrijk in de zaak der heilige plaatsen gegeven; en, 6°. de bepaalde regeling dezer aangelegenheid. Rifaat- Pacha, de nieuwe turksche minister van binnenlandsche zaken, toonde zich zeer geneigd die eischen in te willigen.

— De heer von Bruck is benoemd tot buitengewoon gezant te Konstantinopel. — Lord Stratford Redcliffe, gezant van Engeland bij de Porte, is heden alhier aangekomen.

Berlijn, 25 Maart. Ook hier is de panische schrik ten gevolge der Turksch-Russische aangelegenheden geweken, en deelt men het algemeen gevoelen nopens eene vredelievende oplossing.

Frankfort, 24 Maart. Door den Beijerschen gevolmagtigde is bij de Berlijnsche tolconferentiën het voorstel gedaan, dat de tolverbondskas verklaard worde het gemeenschappelijk eigendom der bondsstaten te zijn.

ITALIE.

Turijn, 20 Maart. Eene nieuwe verbanning uit Lombardije heeft plaats gehad. Tot heden werden een honderdtal personen in het Intelvi-dal te Erbon, welke grond uitsluitend in handen der Tessiners is, ofschoon de plaats op het gebied van

Lombardije is gelegen. Ten gevolge van hooger bevel, hebben de inwoners die plaats op den 15 Maart moeten verlaten en zich in het kanton Tessin moeten begeven.

ENGELAND.

Londen, 24 Maart. In de politieke wereld heerscht heden eene opmerkelijke stilte. Men weet voor het oogenblik niets nieuws, en vertrouwt dat de oostersche zaak geschikt zal worden.

— Onder de telegrafische depêches, die de *Times* heden geeft, komt eene voor uit Rome, waarin gezegd wordt, dat de paus een aartsbisschop te Utrecht en vier bisschoppen benoemd heeft, *op verzoek van de hollandsche regering.*

23 Maart. In Britsch-Indië zal men een elektrischen telegraaf aanleggen over 3000 eng. mijlen lengte, doch anders ingerigt dan de gewone telegraaf, dewijl de indische winden de draden en de houten palen zouden breken, behalve andere zwarigheden. Men zal ijzeren roeden van 3/8 duim dik bezigen, geplaatst op bamboes, dat zich voor den orkaan buigt en weder regtstandig oprigt. Al de regentschappen in Indië zullen door zulke telegrafen met elkander in gemeenschap gesteld worden.

— Het langste, smalste en grootste schip staat thans op stapel te Oost Boston bij den heer Kay. De kiel is 310 voeten lang en het dek 330; breedte van het ruim 53 voeten; het hol zal 30 voet diep zijn met drie dekken, en de tonnenlast is gesteld op 4000. Men zegt dat de bouw daarvan uitmuntend is en het schip de snelste zeiler zijn zal. Het zal vier masten voeren en de kosten bedragen voor het geheel 60,000 p. st. De bouwmeester heeft het schip den naam van *Jong Amerika* gegeven.

ZWITSERLAND.

Bern, 24 Maart. Te Lugano, de grootste stad van het kanton Tessin, heeft gisteren een opstand plaats gehad; de gewapende insurgenten wilden de regering van het kanton omverwerpen, doch deze is er in geslaagd den opstand te beteugelen. Dien ten gevolge hebben te Lugano talrijke arrestatiën plaats gehad. De opstand moet ook vertakkingen gehad hebben in het stadje Locarno; immers ook daar zijn een aantal personen gearresteerd.

DRENTHE.

Assen, 30 Maart. Naar men ons uit een particulier schrijven uit Batavia mededeelt, bestaat er groot gebrek aan ambtenaren van de tweede klasse in onze Oost-Indische bezittingen, zoodat er, ter voorziening daarin, een dertigtal personen aan den Minister van Koloniën is voorgedragen.

— Te Hoogezand is, wegens het aanstaande vertrek van ds. *J. M. van Loon* naar Kampen, door den kerkeraad den 28 dezer een twaalftal gemaakt, alphabetisch gesteld, bestaande uit de heeren *Brouwer*, te Oudkerk; *Boekhoudt*, te Krewert; *Sinninghe Damsté*, te Bellingewolde; *van Duinen*, te Vledder; *Heerspink*, te Gieten; *Hendriks*, te Kolham; *Huisers*, te Farmsum; *Maagh Meijer*, te Vries; *Prins*, te Kampereiland; *Witteveen*, te Huizem; *H. Wijbeling*, kandidaat en *van der Zwaag*, te Dronrijp.

— De landbouwers in den omtrek van de Wijk verkoopen thans tegen zeer hooge prijzen aan Pruissische kooplieden vele koeijen. Inzonderheid is dit het geval met vroegkalfde. *Mepp. Ct.*

— Men verneemt, dat door de Rijn- en IJssel-stoomboot-Maatschappij te Kampen concessie is aangevraagd voor eene dagelijksche diligence-dienst tusschen Kampen, Genemuiden en Meppel en terug, in verband met de Stoomboot-dienst van Kampen op Amsterdam.

— Men maakt er ons opmerkzaam op, dat in sommige Almanakken verkeerdelijk het begin der Meppeler voorjaarskermis is gesteld op 19 April e. k.; dit moet zijn 26 April.

— Gisteren middag is een rund, dat aan den slager *S. van Oosten* toebehoorde en van Veendam naar hier werd vervoerd, op den Rolderweg, in deze stad zoodanig wild geworden, dat het zich uit de magt van zijn geleider heeft gerukt, en een kind van 4 à 5 jaren op zijne horens heeft genomen en tegen den grond geworpen heeft, zonder dat hetzelve anders dan eene ligte verwonding aan het hoofd heeft bekomen; het woedende dier is daarna den Rolderweg weder opgerend. Ter voorkoming van ongelukken besloot men hetzelve zoo spoedig mogelijk af te maken, onder aanvoering van den veldwachter Prijs achtervolgde men het rund daarom met schietgeweeren, en, nadat hetzelve vier schoten bekomen had, waagde men eerst hetzelve te naderen, om het verder af te maken.

Ruinen, 28 Maart. Als een zeker zeldzaam voorkomend geval verdient het volgende vermelding. De landbouwer *H. J. O.* alhier had biggen van zes of acht dagen oud. Terwijl de zeug zich een oogenblik van haar kroost verwijderd had, om zich aan den trog eens te goed te doen, maakt een bunsing van deze gelegenheid gebruik, komt uit zijn' schuilhoek, geeft een der biggen een doodelijken beet, en zuigt het bloed uit de wonde, waarna hij zijne prooi laat leggen, en weêr even spoedig vertrekt, als hij gekomen is.

* **Buinen, 27 Maart.** Naar men ons verzekert, zijn alhier in den nacht tusschen den 18 en 19 dezer, vier beste korven met bijën ontvreemd aan den landbouwer *H. Bærtels*. Men moet aannemen, dat de dief of dieven met de bijën bekend geweest zijn, daar zij niet op een einde maar midden uit een getal van min of meer veertig korven zijn weggenomen.

Het ware te wenschen, dat zulke en dergelijke diefstallen door de politie ontdekt werden, daar men niet in staat is, om deze voorwerpen te verbergen; men heeft tot hiertoe nog niets ontdekt.

* **Makkinga, 25 Maart.** Heden morgen maakte onze leeraar *H. D. Ouwersloot* ons bekend, eene beroeping naar de gemeente Scherpenzeel ontvangen en die veertien dagen in ernstig beraad genomen te hebben. Ofschoon wij overtuigd zijn, dat Z.Eerw. eene uitgebreider werkkring overwaardig is, kunnen wij toch den wensch niet onderdrukken, dat hij vrijheid moge vinden, voor de beroeping te bedanken, en vooreerst nog blijve voor de gemeente wat hij voor haar slechts 3 jaren was: een zeer naauwgezet en gemoedelijk herder, een ijverig en liefderijk leeraar en een opregt weldadige vriend der armen.

* **Hoogersmilde, 27 Maart.** De heer S., van wien wij in deze courant van 23 dezer melding hebben gemaakt, is Zaturdag te Harlingen aangekomen en heden weer in zijn kosthuis alhier gearriveerd. Groote verlangst, om zijne familie eens te zien, had hem tot deze wandeling doen besluiten.

* **Anlo, 27 Maart.** Als eene bijzonderheid kunnen wij berigten, dat in de verloopene week alhier drie personen zijn ter aarde besteld, die gezamenlijk 254 jaren hadden bereikt, n.l. een van 82, een van 84 en de andere van 88 jaren.

* **Oosterhesselen, 28 Maart.** Bij den landbouwer *O.* alhier, heeft eene koe voor eenige dagen twee kalveren geworpen, een van het mannelijk en een van het vrouwelijk geslacht, die springlevende zijn. — Ook in deze gemeente is de goede Vrijdag gelijk op vele plaatsen godsdienstig gevierd.

* **Hardenbergh, 27 Maart.** Ook het naburige dorp *Heze* leverde helaas, voor eenige dagen het treurige voorbeeld op, hoe gewaagd en roekeloos het is, kinderen alleen bij het vuur te laten; een kindje van circa twee jaren namelijk, daar zittende spelen, had het ongeluk dat deszelfs kousje vuur vattede en hetzelve weldra geheel in brand stond, toen de ouders ter redding toesnelden, was het ongelukkige schepseltje reeds zoodanig gewond en gezwollen, dat het niet lang daarna aan de gevolgen daarvan is overleden.

* Niet ver van hier ving zeker landbouwer gepasseerde week en wel levendig een vreemdsoortige vogel, die niemand van al degenen, die hem gezien hebben, weet te noemen, of op te geven, op welk gedeelte van den aardbol dezelve te huis behoort. Dit dier heeft de grootte van eene patrijs, zeer lange roode nebben, korte staart, grijsachtige vêeren, lange beenen en holle pooten, veel overeenkomst hebben met die van eene houtsnip. Het dier heeft slechts nog korten tijd geleefd, aangezien het hoegenaamd geen voedsel wilde tot zich nemen.

* **Dragten**, 26 **Maart.** Uit het gemaakte vijftal gexamineerden voor de vacante school alhier is beroepen W. v. Cleef, ondermeester te Beilen. Naar wij vernemen, was het voor de eerstemaal, dat hij mededong, en mag het niet onopgemerkt blijven, dat in eenen tijd, waarin door veelvuldige concurrentie de kans op bevordering zoo gering is, hem zulk eene belangrijke betrekking is ten deel gevallen.

* **Coevorden, 27 Maart.** De verkoop der Rijksgebouwen en gronden alhier heeft plaats gehad en zijn allen voor goede prijzen verkocht. De bleek met wachthuis is getrokken door *G. Darmois* voor *f* 2200, de tuin bij het groot kruid-magazijn op het kasteel door *D. H. van der Scheer* voor *f* 650, de tuin bij het klein kruid-magazijn achter de oosterstraat door Mev. de Wed. *Lichtenvoort* voor *f* 450, de groote tuin aan den kasteelschen dijk door Mr. *A. Slingenberg* voor *f* 1250, de hoofdwacht aan de Markt door de stad Coevorden voor *f* 1200, de schans de *Katshaar* door *W. Stockman* voor *f* 250, de kazerne aan de Friesche poort door *B. Dommers* voor *f* 4500, de kazerne aan de Bentheimsche poort door *B. Dommers* voor *f* 4300, het huis van de genie en tuin door den Controleur *Blöm* voor *f* 3200, de commandeurswoning en tuin aan de Bentheimer poort door *H. Schurman* voor *f* 1600, het wachthuis aan de Bentheimer poort door de stad Coevorden voor *f* 600, de dragonderstallen door de Wed. *Gelderman* voor *f* 800, het arsenaal en woning van den Magazijnmeester met de smederij door *B. Dommers* voor *f* 10.000, te zamen *f* 31.000. Naar men zegt, heeft de heer *Dommers* voor eene Amsterdamsche compagnie gekocht. Men mag nu verwachten, dat geen gebouw zal afgebroken worden.

Gemeente-Raad van Assen.

In de vergadering van den 29 dezer zijn de volgende punten behandeld: De leverantie van geneesmiddelen aan niet bedeelde behoeftigen zal, volgens de Pharmacopæa Pauperum, aan de beide hier aanwezige Apothecars worden opgedragen.— De van het Prov. bestuur ontvangen voorschriften omtrent de grondslagen voor den hoofd. omslag, in het Prov. blad vervat, zijn aangenomen voor informatie. — Eene ontwerp-verordening tot wering der hondsdolheid wordt gedurende 8 dagen ter inzage van de leden gelegd. — Eene kennisgeving, dat de Koning de beslissing op het voorstel tot heffing eener belasting op de dranken tot den laatsten April heeft verdaagd, wordt aangenomen voor informatie. — Een verzoek van den gewezen nachtwaker Thalens om pensioen wordt met algemeene stemmen afgewezen. — Op de reclames van de heeren Mr. C. Hiddingh en C. G. Bremer, dat zij niet op de kiezerslijsten zijn gebragt, wordt besloten de betrekkelijke stukken ter inzage der leden te leggen; het geldt hier de vraag, of de reclamanten zijn Nederlanders. — De gemeente-ontvanger is beëedigd. — Er is besloten, om uit de gemeente-fondsen *f* 40-„ bij te dragen tot de kosten, gevorderd voor het verplegen van A. Bellenberger, wed. Drechsel, in een krankzinnigen-gesticht. — Op het betrekkelijk adrès van H. Hoefsloot is besloten, dat er van het nieuw te bouwen huis van dezen bij de Nieuwe Kerk een uitweg zal gemaakt worden naar het marktplein, waartoe van zijde der stad zooveel grond zal gegeven worden, als met de gedempte sloot voor een rijweg zal worden gevorderd.

INGEZONDENE STUKKEN.

Rolde, 24 Maart. Gisteren is alhier school-examen gehouden; hoewel inzender persoonlijk verhinderd was, hetzelve bij te wonen, heeft hij toch weder zoo als altijd met grooten lof van ouders en anderen, die er tegenwoordig waren, over onzen onderwijzer *R. J. Venekamp* hooren roemen. Allen waren regt voldaan over de vorderingen der kinderen. Het is aardig, genoemden meester met de kinderen te zien omgaan. ZEd. heeft eene bijzondere gave, om zich door die kleinen bemind en geacht te maken; zonder tot strengheid behoeven over te gaan, weet ZEd. de beste orde op school te houden. Het is zeker een groot geluk voor de inwoners van een dorp, dat er een goed onderwijs wordt gegeven, en ik houd mij verzekerd, dat zulks hier zoo goed is, als het maar op eene gemengde school eenigzins zijn kan. X. *Ingezonden.*

Mijnheer de Redacteur!

In het laatste nummer van uw geacht blad, komt een berigt voor, waarin gemeld wordt, dat ik op de nominatie, ter vervulling van den post van onderwijzer enz. te Stads-Kanaal zoude zijn geplaatst.

Tot wijziging van dit berigt heb ik de eer UEd. mede te deelen, dat ik door het Kerkbestuur aldaar *geïnviteerd* werd, om de bedoelde vacature te vervullen.

Dat ik aan die uitnoodiging gevolg zoude hebben gegeven, indien het Bestuur voornoemd in zekere door mij gestelde condities genoegen had genomen; daar zulks echter het geval niet was, wensch ik voor deze betrekking buiten aanmerking te blijven.

Met de plaatsing dezer weinige letteren zult UEd. verpligten
Smilde den 26 Maart. 1853. UEds. Dw. Dr.
H. SCHEFFER.

Huismiddelen.

Dat men niet te voorzigtig kan zijn in 't gebruik van zoogenaamde huismiddelen voor deze of gene ziekte, en waartoe helaas, zoo vele lijders, 't zij uit onkunde of bijgeloof 't zij uit zuinigheid, om 't geld voor den docter uit te winnen, hun toevlugt genomen hebben en nog wel nemen, kan blijken uit een droevig geval, gepasseerde week, eenen boerenknecht wedervaren. Zekere H. K., bij zijn broeder te Norg inwonende, had sedert geruimen tijd aan eene maagkwaal gelaboreerd, waartegen hij te vergeefs eene menigte huismiddelen had aangewend. Op zekeren dag van een reisje zeer verzwakt en vermoeid te Z. komende, zag hij hier eenen zoogenaamden *Kiepker*, handelende in glaswaren, maagbitter enz.; van dit elixer kocht hij een fleschje, zette het, toen hij weer alleen was, voor den mond en dronk het half ledig. Dit zoude helpen en 't hielp ook, doch, om binnen 3 uren onder vreesselijken pijn, voor eeuwig een einde aan zijne kwaal te maken. — de man was dood.

Moge dit voorbeeld den menschen toch leeren, om vooral behoedzaam met dusdanige dingen om te gaan; 't leven is veel te kostbaar, dan 't prijs te geven aan kwakzalverijen en paardekuren; beter is 't, een kundigen arts te raadplegen en zich aan diens voorschriften te houden en ook alléén, want, wat deze opbouwt, wordt niet zelden door raad en daad van vele onkundigen omverre geworpen. Bijna elk wil tegenwoordig dokter zijn (neemt er om de aardigheid de proef eens van), en brengt door aanprijzing en aanwending van deze en gene middelen, een gift in vleesch en bloed, tot eene niet zelden onherstelbare schade van den patient Nu moet de docter er wezen, en wat men om dezen vroeger gespaard heeft, moet dan met volle handen aan denzelven worden toegeteld. X. Norg.

Goede Vrijdag te Peize.

Naar men verneemt, zou 't vieren van den Goeden Vrijdag te Peize een beletsel gevonden hebben, omdat men op dien dag lijnzaad had willen zaaijen, 't welk door de sneeuw en vorst verhinderd is geworden.

Iets over de van Longziekte herstelde Runderen.

Wij meenen, dat het niet ongepast zoude zijn, de veehouders nader met de van de longziekte herstelde runderen en hunne eigenschappen bekend te maken. Het onderwerp scheen ons belangrijk genoeg, hier eenige oogenblikken voor op te offeren.

Gelijk bij iedere ziekte, is het ook bij de longziekte het geval, dat er individuën zijn, welker ligchaamskracht de ziekte overwint.

De runderen, welke niet aan de longziekte sterven, zijn evenwel niet dadelijk volkomen hersteld of genezen; uiterlijk moge men bijna niets ziekelijks meer bij hen kunnen waarnemen, radicaal zijn zij niet hersteld. De verwoestingen, door de ziekte in de long of longen te weeg gebragt, blijven nog jaren bestaan, en oefenen op verschillende ligchaamsverrigtingen een meerderen of minderen invloed uit.

Dat de van de longziekte herstelde runderen voor de vetwording bijzonder geschikt zijn en bij hen veel spoediger dan bij gezond vee de vetafscheiding plaats heeft, is reeds bij vele veehouders bekend; en wij meenen, dat reeds sommige vetweiders daarvan partij trekken. De Engelschen, zegt men, geven aan dit slagtvee de voorkeur, hetwelk reeds vroeger aan de longziekte heeft geleden. Volgens phijsiologische wetten is het zeer goed verklaarbaar, waarom bij deze herstelde runderen de vetafzetting meerder is dan bij gezond vee; de nog verharde long speelt hierin eene voorname rol.

Weet men van bovengenoemde eigenschap partij te trekken, en wordt hierdoor somtijds de waarde van het dier verhoogd, nog ééne eigenschap wordt bij de van longziekte herstelde runderen gezien; zij dient meer algemeen bekend te wezen en ik meen daarom hierop bijzonder de aandacht te moeten vestigen.

Het is namelijk bij ondervinding gebleken, dat de van de longziekte herstelde runderen eenen geruimen tijd na hunne herstelling de kracht behouden gezonde runderen te kunnen besmetten. Dit verschijnsel moet voorzeker in de ziekelijke long gezocht worden.

Het is gebleken, dat deze genezene runderen meermalen de geheime verspreiders der longziekte zijn geweest, en daardoor de oorzaak van besmetting niet altijd duidelijk werd.

't Is meermalen gebeurd, dat de longziekte op stallen ontstond, waar eenigen tijd te voren vreemde runderen waren aangekocht. De ziekte brak te voorschijn bij die runderen, welke niet waren aangekocht, terwijl het aangekochte vee gezond bleef. Neen, zegt de veehouder, deze aangekochte runderen hebben de smetstof niet aangevoerd, daar zij dan zelve ziek moesten worden. Doch dit aangekochte vee bestond in van de longziekte herstelde runderen, welke ongemerkt de smetstof hadden verspreid.

Toen wij in no. 23 dezer Courant het berigt uit Wapserveen omtrent het ontstaan der longziekte op den stal van den veehouder *Koerts* lazen, en zagen, dat men de oorzaak der ziekte op dezen stal niet kon ontdekken, daar deze veehouder geen vreemd vee had aangekocht, dan een rund afkomstig uit Vinkega, welk rund nog schijnbaar gezond was, kwam de gedachte bij ons op, of dat rund niet de smetstof kon hebben aangebragt. Zoude dit geen van de longziekte hersteld rund kunnen zijn? Het zij verre van ons, te willen beweren, dat dit juist hier het geval is; welligt bestaat er een geheel andere weg van besmetting, zij zijn duizende; doch 't zoude mogelijk kunnen zijn.

Op grond 't van bovenstaande meenen wij ieder veehouder in zijn belang ernstig te moeten aanraden, zeer voorzigtig te zijn in het aankoopen van vee. Velen zijn er niet, welke zich roekeloos deze noodlottige ziekte op den stal hebben gehaald en hierdoor niet alleen zich zelve maar ook hunne naasten belangrijke schade hebben veroorzaakt.

Het ware onzes inziens zeer wenschelijk, dat de van de longziekte herstelde runderen vooreerst niet in den handel werden toegelaten.

de Wijk. v. d. Weijde.

De tweede Paaschdag, die zoo dikwijls door velen in ligtzinnigheid wordt doorgebragt, werd hier op eene gepaste en stichtelijke wijze gevierd. Het door den onderwijzer Venekamp voor ruim een jaar opgerigte Zanggezelschap, voerde onder diens leiding, bijgestaan door de andere onderwijzers dezer plaats, op den achtermiddag van dien dag, in de Kerk, een tiental zangstukken uit, die op het Paaschfeest betrekking hadden. Met eene korte toespraak tot de talrijk opgekomene menigte opende de heer Predikant Doornbos de plegtigheid, waarna het zangkoor bestaande uit een vijftigtal jongelieden van beiderlei kunne zich liet hooren. Eene diepe stilte, en eene juiste uitvoering der stukken, die den bestuurder tot eer verstrekten, kenmerkten dit zangfeest. Hoogst voldaan en in eene aangename stemming keerde men huiswaarts, en bevonden de armverzorgers eene som van ƒ 6,40 gecollecteerd te hebben. Waarlijk zóó Paaschfeest te vieren verdient navolging.

SMILDE, 29 Maart *Een lid van 't zanggezelschap.*

Vergelijkend examen te Vollenhove.

Op den 26 dezer had te Vollenhove het in de N. Bijdragen aangekondigd vergelijkend examen plaats voor de vacante onderwijjersbetrekking te Ambt-Vollenhove. — Van het aanzienlijk getal van 49 sollicitanten, die zich daartoe hadden aangeboden, waren er 39, waarvan 27 van den tweeden rang, opgekomen. — Vóór den aanvang van het vergelijkend onderzoek was er onder de sollicitanten een gerucht in omloop. dat het inkomen des onderwijzers aanmerkelijk stond te verminderen, daar er autorisatie was gevraagd en verleend tot het oprigten eener bijzondere school, welk gerucht evenwel, uithoofde er geene officiele kennis van gegeven was, niemand der sollicitanten verhinderde, de hem aangebodene plaats in te nemen, ten einde met de werkzaamheden te beginnen. Toen evenwel terstond daarop de heer Burgemeester dit gerucht aan de sollicitanten als waar bekend maakte, na vooraf beloofd te hebben een ieder, zoo veel in ZEA. vermogen was, dien dag tot een aangenamen dag te doen worden, besloot het meerendeel der sollicitanten, geërgerd door deze zoo verregaande misleiding, voor het examen te bedanken, zoodat zich om die reden terstond 24 sollicitanten aan het examen onttrokken. — Hier gold nu evenwel de vraag; of deze menschen, waarvan er enkele tusschen de 20 en 30 uren gaans hadden gereisd, ook billijke aanspraak op vergoeding van reiskosten konden maken, dat na eenige en herhaalde gezonde (!!) discussien werd bewezen, *niet* het geval te kunnen zijn. — Vijftien adspiranten, waarvan er 9 van de 3e rang namen nu aan het examen deel, terwijl de overigen de terugreis weer aannamen. — Het publiek moge zoodanige handelwijze beoordeelen.

28 Maart 1853. *Een adspirant.*

ALLERLEI.

Eene geheele gemeente in het Nassausche staat op het punt, om zich naar Amerika te begeven, en zal, den 29 dezer, de reis derwaarts aannemen. Meer andere gemeenten sullen dit voorbeeld volgen.

Men schrijft in de Sneek. Ct.: Vleesch en spek, het is buitengewoon duur, en daarom voor velen, zeer velen, eveneens als verboden waar, waarvan zij niet zullen eten. Het is waar, longziek randvleesch is nog al te betalen, en de arme, die ferm doordrongen is van het beginsel: wat den mond ingaat ontreinigt niet, maar wat dén mond uitgaat, kan zich hiermede nog al verkwikken. Of zulks echter wel van langen duur zal zijn, gelooven wij niet; want het longziek vleesch stijgt in prijs, hetwelk, onder anderen, ook daardoor bevestigd wordt, dat hier eergisteren het vleesch van 4 à 5 longzieke runderen, in portiën, publiek bij boelgoed verkocht werd, en betrekkelijk duur aan den man ging.

Volgens hetgeen uit Batavia wordt gemeld, was aldaar den 23 Dec. ll. van Samarang berigt, dat in den vroegen morgen van den 19 dier maand, door eenige ingezetenen van de Dessa Langon Bebelan, in het district Krademan, (afdeeling Grobogam) een gedeelte gevonden werd van een even te voren verscheurd wild zwijn. Daar men dadelijk op de gedachten kwam, dat de verscheuring van dat dier slechts door eenen tijger konde hebben plaats gehad, en dat deze vermoedelijk in den volgenden nacht het overblijfsel van zijn prooi zou komen verslinden, maakte men oogenblikkelijk op die plaats een val of hok, waarin het overgebleven gedeelte van het wilde zwijn gelpaatst werd, hetwelk meer dan het gehoopte gevolg heeft gehad; want men vond den volgenden morgen twee groote tijgers in dien val, welke slechts ééne opening had, zoodat de beide tijgers op hetzelfde oogenblik daarin moeten zijn gegaan. Bovendien zijn aldaar onlangs in een korten tijd nog 17 levende tijgers in dergelijke vallen gevangen.

ADVERTENTIEN.

TENTOONSTELLING

der teekeningen en verdere verrigtingen van de leerlingen op de Industrie-School van het Dep. Assen der *Maatschappij van Nijverheid* op Maandag den 4 April 1853, 's avonds van 7 tot 10 uren, in het locaal der School.

De leden der Maatschappij en al de ingezetenen van Assen worden bij deze uitgenoodigd, om de voormelde tentoonstelling te bezoeken.

Namens het bestuur,
S. GRATAMA

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **modern KAPWAGENTJE** voor vier personen, geschikt voor één en twee paarden; voorzien van SCHOOTKLEED en KUSSENS. Alsmede een **dito KAPCHAIS** van binnen met LAKEN BEKLEED, en met SCHOOTKLEED en PAARDEHAREN KUSSEN voorzien.

Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

Koopman A.P. de HAAS

VAN DE SMILDE

is voornemens in 't midden van April e. k., ten overstaan van den Notaris VAN LIER, op een DONDERDAG, in de *ZAAL* van A. HOFSTE te Assen

PUBLIEK TE VERKOOPEN:

Beddegoed met Veeren en **Veeren** afzonderlijk, **Dekens, Lakens, Duffels, Baaijen, Flanellen, Merinossen, Orleansen, Mousselines de Laine, Katoenen, Beverstienen, Pilo's, Voerings. Zijden Doeken, Bonten, witte Katoenen, Chelassen** *in soorten*, **Neteldoeken, Cambrai's, Batisten, Broekstoffen** *in soorten*, **Wollen** en **Katoenen**, en wat verder zal worden gepresenteerd; alles bij

stukken en bij partijen en een paar dagen te voren te bezien.

ZEGT HET VOORT.

OP VRIJDAG 1 APRIL 1853,

's avonds te 6 uren, ten huize van J. H. OTTENS te Gieten:

PUBLIEKE VERKOOP

van eene **HEEREN BEHUIZINGE met SCHUUR**, spatieuse goed aangelegde **TUIN** met **Vruchtboomen**, staande en gelegen op het aangenaamste gedeelte van Gieten aan — en uitzigt hebbende over den straatweg naar Veendam.

Van een stuk **GROENLAND**, *DE ZWARTHUL* genaamd, groot pl. m. 2½ bunders; en

Van Akkers **BOUWLAND**, mede onder Gieten.

Alles behoorende tot de NALATENSCHAP van wijlen den Heer H. W. SCHUMMELKETEL, in leven gepensioneerd Luitenant-Kolonel.

OP ZATURDAG 2 APRIL 1853,

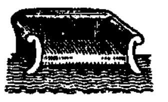

ten Sterfhuize van genoemden Heer SCHUMMELKETEL te Gieten:

PUBLIEKE VERKOOP

van **Een PAARD, 2 KOEIJEN, WAGENS, BOERENGEREEDSCHAPPEN, MELKGEREEDSCHAPPEN** en goedgeconserveerde **HUISMEUBELEN.**

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP MAANDAG, DEN 4 APRIL

aanstaande, des morgens te 10 uren, zullen *PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:* **De te velde staande TURF en ARBEIDERSGEREEDSCHAPPEN** van *allerlei soort*, ook voor de **Baggelarij**, aanwezig op de Veenplaatsen te Bonnerveen, gemeente Gieten, Nos. **10, 11, 20, 31 & 32**, behoorende aan de erven KIJMMELL, te beginnen op de **Veenplaats no. 10.**

ZUIDLAREN, 24 Maart 1853.

Mr. C. E KNIPHORST,
Notaris.

DE VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN,

voor HENDRIK KOLTHOF te Bonnen, bepaald op Donderdag avond a. s., **wordt provisioneel UITGESTELD.**

Ten overstaan van den Notaris Mr. J. T. KIJMMELL zal op VRIJDAG den 1 April e. k., des voormiddags te 10 uur, ten huize van HK. ENTINK te Grollo, gem. Rolde, ten verzoeke van H. RATERINK aldaar

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Eene wel beklante **BAKKERIJ**, benevens eenige perceelen **BOUWLAND**, alles gelegen in, om en nabij Grollo.

Aanvaarding van het HUIS en HOF of BINNENGROND 1° Mei e. k. en van het BOUWLAND Aug. daaraanvolgende.

OP ZATURDAG DEN 2 APRIL

e. k., des voormiddags te 10 uur, ten huize van den kastelein HK. ENTINK te Grollo, zullen ten overstaan van den Not. Mr. J. T. KIJMMELL

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Twee **HUIZEN**, met de daarbij gelegene **HOVEN**, alles staande en gelegen te Grollo, zijnde de zoogenaamde *SCHEPERIJEN*, en in eigendom toebehoorende aan de marktgenooten van Grollo.

Mr. W. O. SERVATIUS, Notaris te *Dwingelo*, zal ten verzoeke van GERKE VELDKAMP, Landbouwer te *Diever*, en mede eigenaren, op Maandag den 4 April 1853, des morgens om 10 uren te beginnen, te *Hoogersmilde*. Gemeente *Smilde*, op het Erve, bewoond door den Landbouwer KLAAS VINK,

PUBLIEK VERKOOPEN:

Ruim **200** aldaar, in de nabijheid der Hoofdvaart, op stam staande **EIKENBOOMEN**, geschikt voor allerlei timmerwerk.

DRENTHINA,
DRENTSCHE VOLKS-ALMANAK VOOR 1853,

s ter drukkerij dezer Courant van de pers gekomen en bij alle soliede Boekhandelaren in het Rijk te erlangen.

Deze Almanak is in klein octavo gedrukt, en bevat behalve de *Inleiding* en *Kalender*, VIII en 100 blazijden druks (zeer compres).

In den *Kalender* zijn de *jaarmarkten in deze* Provincie en nabij gelegene plaatsen zoo naauwkeurig mogelijk opgegeven.

Achter den Kalender bevinden zich opgaven van *zons- en maansverduisteringen*, van de *weekmarkten* zoo in deze Provincie als van die in de plaatsen, waarbij men in dit gewest kan geacht worden belang te hebben, van den *tafel* van den aanvang van den *joodschen Sabbath*, en van de *stoombooten*, *trek-* en *veerschepen*, *diligences* en *vrachtwagens.*

Het MENGELWERK bevat PROZA: De *Jalousie* van Dr. *J. J. Woltersom* te *Arnhem; Drentsche Munt* van *Prof. P. O. van der Chijs* te *Leiden;* de *Tuchthuisspreker* van *B.* te *S.; Peelo* van *S. G.* te *A.; Over den gouden Halsband, gevonden te Beilen,* van *Dr. L. J. F. Janssen* te *Leiden; Landdagen in Drenthe* van *S. G.* te *A.;* POËSIE: Het *Hunnebed te Borger* van *W. Seijmour Mulder* te *Borger; Den Koning Willem II toegezongen* van *Ds. Lesturgeon; Onbestendigheid* van een ongenoemde; *Moed* van *J. Chr. Gewin; Tollenaarsklagt* en de *Vlugtigheid des tijds* van *U. P. Goudschaal* te *Scheemda; 't Roosje* en *Wie verdient de voorkeur* van *Z.* te *B.; Wij worden oud* van *R. C. H. Römer; Maria Magdalena* van *Dr. N. H. Tatum Zubli* en *Aan het Verleden* van *S. J. Moscoviter.*

Het overige van het boekske wordt door den *Drentschen Regerings Almanak* **ingenomen, waardoor in eene bestaande behoefte wordt voorzien.**

De prijs van dezen Almanak is ingenaaid ƒ 1.10, in linnenband met stempels ƒ 1.60, en ingebonden met verguld op snee ƒ 2.50.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 20—27 Maart. Ondertr.: J. J. Haveman met J. Lip; H. Hartman met H. Bloemberg; H. Streutker met A. Talen, eigentlijk Thalen. — Geh.: H. Huisjes met A. Benjamins. — Bev.: R. van Aalderen, geb. ten Brink, van d; M. Everts, geb. Streutker, van z; J. Kist, geb. Mulder, van z; G. Goverts, geb. Keetelaar, van d; G. Neutel, geb. Zomer, van z; W. Temmingh, geb. Botter, van d; B. Levi, geb. Breebaard, van d; J. ten Cate, geb. Otten, van z; M. H. Meijer, geb. Kroesen, van d; M. Melissen, geb. van Dooren, van d; G. ten Caat, geb. van der Weide, van d; G. Buining, geb. Helder, van d. — Overl.: Machiel van der Horst, 50 j; Jacoba Bouwmeester, echtgenoot van Arent Geerts Kaptein, 49 j; Wichertje Derks Tielbaart, echtgenoot van H. R. Oechies, 67 j; Petertjen Benjamins, echtgenoot van J. K. Dekker, 43 j.

MEPPEL, 11—25 Maart. Ondertr.: B. Arp en J. Engels. — Geh.: L. T. van den Berg en J. Middelveld. — Bev.: R. Knoop, geb. Oosterveen, van z; G. Bruintjes, geb. Diesselhof, van z. — Overl.: R. J. de Wolde, echtgenoot van Trientien Ramhorst, 71 j; T. Soppe, 30 j vr. A. van Dam, 66 j vr.; A. Withaar, 5 w manl.; G. Beunk, 4 m manl.; J. Brouwer, 76 j vr.; A. D. de Vries, echtgenoot van J. Tinger, 71 j. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vr. geslacht.

SMILDE, 20—27 Maart. Bev.: W. Veenhof, geb. Middelbos, van z; H. van Veen, geb. Nijmeijer, van d. — Overl.: Henderikus Soer, 1 m; Martinus Soer, 2½ j; Ha[illegible] Huijer, 64 j; Folkert Knorren, 1 m; Dina Henderika v[illegible] Dienenveen, geh., 24½ j; Eldina Homan, 15 j; Janna de Vries, 1 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 29 Maart.

Tarwe, Jarige	70 N.pd. ƒ 7.25	Boekweit, zand	65 N.pd. ƒ 5.9[illegible]
„ N. Oml.	68 „ „ 6.70	„ „	67 „ „ 6.60
dito.	72 „ „ 7.70	„ veen	64 „ „ 5.75
„ „ Old.	68 „ „ 6.50	„ „	66 „ „ 6.15
„ „ „	70 „ „ 7.00	Paardeboonen..	ƒ 5.50 à 6.00
Rogge, N. Inl.	66 „ „ 5.50	Groene Erwten.	„ 8.00 à 9.00
„ O. „	68 „ „ 5.85	Graauwe „	„ 9.00 à 10.[illegible]
„ „ „	70 „ „ 6.25	Koolzaad . .	ƒ 0.00 à 00.[illegible]
Haver. N. dikke	40 „ „ 2.85	Gort, grove	„ 8.25 à 8.[illegible]
„ „	50 „ „ 3.40	Gort, parel	„ 11.00 à 12.[illegible]
„ Voer	35 „ „ 2.40	Olie, raap per vat	00.00 à 33.[illegible]
„ „	40 „ „ 2.75	Raapkoeken . . .	à 00.[illegible]
„ Zwarte	35 „ „ 2.25	Lijnkoeken . . .	00.00 à 00.[illegible]
„ „	40 „ „ 2.65	Boter ¼ ton.	. 00.00 à 00.[illegible]
Gerst, N. wint.	52 „ „ 4.40	Boter ⅛ „	à 00.[illegible]
„ „ „	54 „ „ 4.70		
„ „ zomer	56 „ „ 0.00		
„ „ knob.	62 „ „ 5.30		

De aanvoer van Granen was heden nog zeer gering; doo[illegible] benoodigden werden genoteerde prijzen ingewilligd.

ZWOLLE, 25 Maart. Tarwe f 9,50 a f 9.00. — Rogge f 6.75 à 6. — Garst f 5,25 a f 5,05. — Boekweit f 7.25 [illegible] f 5,30. — Boonen f 7,75 a 6,50. — Aardappelen f 3,30 à 2.25. Boter per ⅛ ton f 18.25 à 17,75; per ℔ f 82½ a 72½ cent.

MEPPEL, 24 Maart. Rogge, f 5.65 à f 6,45; Boekweit f 5,25 à f 7.00; Boter 1½ Ned. pd. f 1,15 à f 1,25. Boter per ⅛ vat ƒ 15,00 à ƒ 16.50. Zetting f 00.00.

AMSTERDAM, 25 Maart. TARWE bij vorigen pr[illegible] aan cons.; 129 ℔ b. Pools. ƒ 316; 122 geringe dito ƒ 272. Van ROGGE alleen verkocht: 118 ℔ n. Archangel ƒ 179 [illegible] partij. — BOEKWEIT ruim prijshoudend: 120, 123 ℔ Holl. ƒ 227, 237. — KOOLZAAD in een doen; op 9 vat dadelijk en in April £ 57; Mei £ 57½; Sept. £ 58½; Oct. [illegible] Nov. £ 59. — LIJNZAAD onveranderd; 108, 109 ℔ Pe[illegible] tersb. ƒ 295; 107, 108 ℔ Egyptisch ƒ 300. — RAAPOLIE dadelijk en op levering weder flaauwer, bleef op het laatst echter iets vaster; op 6w ƒ 34; Vlieg. ƒ 33; Mei ƒ 32¾ a ½ a ¾; Sept. en Oct ƒ 33¾; Nov. ƒ 34 a 33¾ a 34; De[illegible] ƒ 34. — LIJNOLIE lager afgegeven, bleef op levering [illegible] de verlaagde prijzen gezocht; op 6w ƒ 30¾; Vlieg. ƒ 29[illegible] April ƒ 29 a 29¼—29¾; Mei ƒ 29¼ a ½; Oct. 30½. HENNEPOLIE op 6w ƒ 38; Vlieg. ƒ 37.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 26 Maart 1853.

			GEBLEVEN.				GEBLE[VEN.]
Nederl. W. S.	2½	pct.	65⅛	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
„ „	3	„	77¼	*Spanje.* Oblig.	1	„	24[illegible]
„ „	4	„	96⅛	Obligatiën	3	„	43[illegible]
Amort. Synd.	3½	„	94¾	Binnenl.	3	„	6[illegible]
Handelm. op tijd				Amortisable			
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	108½	„ Metal.	5	„	81[illegible]
Dito 1828/29	5	„		„ „ N.	5	„	99[illegible]
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	42[illegible]
Dito 1840	4	„	92⅛	*Belgie*, Cert.	2½	„	
Dito Stieglitz	4	„	92⅛	Rothschild	2½	„	56[illegible]
Ins. in Assign.	6	„	72¾	*Portug.*, Lond.	5	„	41[illegible]
Cert. van dito	6	„		„	4		39[illegible]
				Amerika Bank-Act.			5[illegible]

TER BOEK- EN COURANT-DRUKKERIJ
VAN J. A. WILLINGE GRATAMA, TE A[SSEN]